

Bijdrage tot de kennis van de insectenfauna van het Meetjeslands Landschapspark «Krekengebied» (Oost-Vlaanderen) (Coleoptera)

door

R. DALL'ASTA

Abstract. Contribution to the knowledge of the insect fauna of the creek district «Krekengebied» (East-Flanders) (Coleoptera). A list of the Coleoptera species caught in the creek district «Krekengebied» in the course of 1981-1984 is given. The remarkable species are discussed briefly.

Résumé. Contribution à la connaissance de la faune entomologique du parc naturel «Krekengebied» (Flandre orientale) (Coleoptera). L'auteur a récolté des coléoptères dans le parc naturel «Krekengebied» durant la période 1981-1984 et il en donne une liste. Les espèces intéressantes sont brièvement commentées.

1. Inleiding

In *Phegea* 9(2) (DALL'ASTA 1981) verscheen een eerste aanzet tot inventarisatie van de Coleoptera van het Landschapspark Krekengebied, waarbij voornamelijk de Carabidae, de waterkevers (Dytiscidae en Hydrophilidae) en Staphylinidae aan de orde kwamen; deze soortenlijst omvatte de periode 1977-1980. In deze tweede bijdrage worden de andere families behandeld. Voor faunistisch interessante soorten worden enkele randbemeringen geformuleerd. Het studiegebied werd reeds duidelijk omschreven in hoger vermelde bijdrage en slechts weinige specimina werden verzameld aan de Grote Geul te Assenede. Alle waarnemingen dateren uit de zomerperiodes 1981-1984.

2. Inventaris van de Coleoptera

Staphylinidae

<i>Anthobium ophthalmicum</i> PAYKULL	<i>Philontus nigritulus</i> GRAVENHORST
<i>Coprophilus striatulus</i> FABRICIUS	<i>Philontus laminatus</i> CREUTZER
<i>Euaesthetus bipunctatus</i> LJUNGH	<i>Philontus carbonarius</i> GYLLENHALL
<i>Lathrobium geminum</i> KRAATZ	<i>Philontus fuscipennis</i> MANNERHEIM
<i>Leptacinus formicetorum</i> MARSHAM	<i>Philontus quisquiliarius</i> GYLLENHALL
<i>Lesteva longelytrata</i> GOEZE	<i>Philontus fulvipes</i> FABRICIUS
<i>Lesteva pubescens</i> MANNERHEIM	<i>Quedius unicolor</i> KIESENWETTER
<i>Megarthrus depressus</i> PAYKULL	<i>Quedius cruentatus</i> OLIVIER
<i>Megarthrus sinuatocollis</i> LACORDAIRE	<i>Quedius auricomus</i> KIESENWETTER
<i>Micropeplus porcatus</i> FABRICIUS	<i>Stenus juno</i> FABRICIUS
<i>Micropeplus staphylinoides</i> MARSHAM	<i>Stenus biguttatus</i> LINNAEUS
<i>Myllaena intermedia</i> ERICHSON	<i>Stenus carbonarius</i> GYLLENHALL
<i>Oxytelus rugosus</i> FABRICIUS	<i>Stenus incanus</i> ERICHSON
<i>Phloeobium clypeatum</i> MARSHAM	<i>Stenus opicus</i> GRAVENHORST
<i>Phloeonomus pusillus</i> GRAVENHORST	<i>Syntomium aeneum</i> MUELLER
<i>Paederus riparius</i> LINNAEUS	<i>Tachyporus nitidulus</i> FABRICIUS
<i>Platystethus cornutus</i> GRAVENHORST	<i>Xantholinus punctulatus</i> PAYKULL
<i>Philontus splendens</i> FABRICIUS	

Micropeplus porcatus F. en *M. staphylinoides* MARSHAM worden door verscheidene auteurs tot de Nitidulidae gerekend, of worden als onafhankelijke familie beschouwd (AUBER 1965). Beide soorten zijn zeldzaam in ons gebied; zij werden gezeefd uit humus op drassige weiden. Het genus *Lesteva* is door-

gaans Centraaleuropees en zelfs subalpien qua verspreiding; beide soorten werden uit aanspoelsel gezeefd. *Phloeobium clypeatum* MARSHAM (syn. *Metopsisia*) werd maar op één plaats ingezameld: 3 exemplaren gezeefd uit wilgenmalm aan de Boerekreek. *Syntomium* is een typische bosbewoner. *Leptacinus formicetorum* MARSHAM is een myrmecofiel; hij bewoont nesten van *Formica rufa* L., *F. pratensis* GER. en *F. exsecta* NYLANDER. Eén enkel exemplaar werd uit humus gezeefd. *Stenus carbonarius* GYLLENHALL en *S. incanus* ERICHSON zijn zeldzame oeverbewoners. *Quedius auricomus* KIESENWETTER is gelokaliseerd in West-Europa en zeldzaam (KUHNT 1911).

Catopidae

Catops tristis PANZER

Catops fuscus PANZER

Nargus anisotomoides SPENCE

Nargus velox SPENCE

Ptomaphagus sericatus CHAUDOIR

Pselaphidae

Bryaxis longicornis LEACH

Volgens KUHNT een algemene bewoner van drassige weiden; 2 exemplaren werden uit riet gezeefd (Boerekreek).

Histeridae

Hister stercorarius HOFFMANN

Hister purpurascens HERBST

Ptiliidae

Ptenidium nitidum HEER

Orthoperidae

Sericoderma laterale GYLLENHALL werd gezeefd uit riet aan de Boerekreek.

Silphidae

Blitophaga undata MUELLER. Volgens KUHNT (1911) vroeger zeer schadelijk aan bietenvelden en dikwijls rondlopend in de zonneschijn; wordt een zeldzame verschijning.

Silpha obscura LINNAEUS

Hydrophilidae

Coelostoma orbiculatum LINNAEUS

Ochtebius exsculptus GERMAR

Sphaeridium scarabaeoides LINNAEUS

Enochrus coarctatus GREDLER

Chaetarthria seminulum HERBST

Enochrus fuscipennis THOMSON

Cymbiodyta marginella FABRICIUS

Cercyon ustulatum PREYSSLER

Helochares griseus FABRICIUS

Cercyon quisquilium LINNAEUS

Helophorus brevipalpis BEDELL

Cercyon laterale MARSHAM

Ochtebius bicolor GERMAR

Cercyon melanocephalum LINNAEUS

Vermeldenswaardig bij deze waterkeverfamilie is dat de meeste exemplaren werden opgevist in een zeer voedselrijke drinkpoel op circa 300 m ten westen van de Boerekreek. De weide wordt bezocht door paarden en is daardoor zeer eutroof. De begroeiing van de poel is weelderig maar soortenarm. Het genus *Cercyon* is uitsluitend coprofiel: alle exemplaren zijn gewonnen uit koeieplaggen. De kreken zelf zijn duidelijk arm aan Hydrophilidae.

Cantharidae

Rhagonycha fulva SCOPOLI
Cantharis livida LINNÆUS
Cantharis nigricans MUELLER

Cantharis pellucida FABRICIUS
Cantharis pallida GOEZE
Silis ruficollis FABRICIUS

Silis ruficollis is zeldzaam op drassige weilanden waargenomen.

Malachidae

Axinotarsus ruficollis OLIVIER is een zeldzame soort in ons gebied.

Dasytidae

Dasytes obscurus GYLLENHALL

Helodidae

Cyphon variable THUNBERG
Cyphon padi LINNÆUS

Microcara testacea LINNÆUS

Pythidae

Rhinosimus ruficollis LINNÆUS

Mordellidae

Anaspis ruficollis FABRICIUS

Pyrrhocrotaeidae

Pyrrhocrota serraticornis SCOPOLI komt vrij algemeen voor aan de Blok- en de Boerekreek; er werden 2 volgroeide larven aangetroffen in maart 1985 (onder wilgeschors).

Georyssidae

Georyssus crenulatus ROSSI; één enkel exemplaar aangetroffen in het oeverzand van de Boerekreek. Deze soort valt weinig op omdat ze doorgaans bedekt is met een laagje zandkorrels.

Heteroceridae

Heterocerus obsoletus CURTIS
Heterocerus fenestratus THUNBERG

Heterocerus fusculus KIESENWETTER

Elateridae

Athous haemorrhoidalis FABRICIUS

Elater cinnabarinus ESCHSCHOLTZ

Liodidae

Agathidium plagiatum GYLLENHALL

Anisotoma humerale FABRICIUS

Coccinellidae

Coccidula scutellata HERBST
Scymnus rubromaculatus GOEZE

Thea vigintiduopunctata LINNÆUS
Anisosticta novemdecimpunctata LINNÆUS

Anisosticta novemdecimpunctata is een zeldzame soort, die voorkomt in beemden.

Nitidulidae

Omosiphora limbata OLIVIER
Omosita colon LINNÆUS

Brachypterus glaber STEPHENS

Lathridiidae

Lathridius nodifer WESTWOOD
Lathridius lardarius DEGEER

Coninomus bifasciatus REITTER
Corticaria serrata PAYKULL

Byturidae

Byturus tomentosus FABRICIUS

Cryptophagidae

Atomaria linearis STEPHENS

Ephistemus globulus PAYKULL

Byrrhidae

Simplocaria semistriata FABRICIUS

Chrysomelidae

Agelastica alni LINNAEUS
Epithrix pubescens KOCH
Gastroidea polygoni LINNAEUS
Haltica lythri AUBÉ
Hippuriphila modeeri LINNAEUS

Chalcoïdes aurata LINNAEUS
Longitarsus parvulus AABÉ
Lochmaea capreae LINNAEUS
Psylliodes dulcamarae KOCH

Curculionidae

Apion sanguineum DEGEER
Balanobius crux FABRICIUS
Balanobius salicivorus PAYKULL
Baris artemisiae HERBST
Cossinus cylindricus SAHLBERG
Dorytomus tortrix LINNAEUS
Dorytomus occidentalis GYLLENHALL
Otiorrhynchus sulcatus FABRICIUS
Otiorrhynchus singularis LINNAEUS

Otiorrhynchus rugifrons GYLLENHALL
Phyllobius argentatus LINNAEUS
Phyllobius urticae LINNAEUS
Polydrosus amoenus GERMAR
Polydrosus sparsus GYLLENHALL
Polydrosus prasinus OLIVIER
Rhynchites aeneovirens MARSHAM
Sitona sulcifrons THUNBERG
Sitona humeralis STEPHENS

Cossinus cylindricus SAHLBERG is een zeldzame soort die gewonnen wordt uit wilgemolm.

Besluit

Met de 68 soorten van de vorige bijdrage, totaliseren wij voor de periode 1977-1984 193 soorten Coleoptera, gespreid over 33 families. Naast de zeldzame, faunistisch interessante soorten vallen ook de talrijke hydrofiele species op, die in het Krekengebied een milieu vinden waar ze zich optimaal kunnen ontwikkelen. Mogen deze bijdragen een stimulans betekenen voor een diepgaande studie van de fauna van het Krekengebied, en voldoende argumenten bieden om het in de toekomst integraal als natuurgebied te laten klasseren.

Literatuur

- Auber, L., 1965. Atlas des coléoptères de France. éd. Boubée, Paris.
Bechyné, J., 1955. Kevers en hoe deze te determineren. De Driehoek, Amsterdam.
Brancsik, C., 1871. Die Käfer der Steiermark. Verlag Cieslar P., Graz.
Calwer, 1957. Calwers Käferbuch. Verlag Nägele, Stuttgart.
Chinery, M., 1977. Elseviers gids van planten en dieren in de tuin. Elsevier, Amsterdam.
Chinery, M., 1982. Elseviers insectengids. Elsevier, Amsterdam.
Conci, C., 1972. Coleotteri. ed. Martello, Milano.
Derenne, E., et al., Catalogue des coléoptères de Belgique, fasc. I-IV, Soc.R.ent.Belg.
Horion, A., 1970. Nachtrag zur Fauna Germanica. Verlag Goecke, Krefeld.
Kuhnt, P., 1911. Illustrierte Bestimmungstabelle der Käfer Deutschlands. Nägele, Stuttgart.

- Schilsky, 1909. Systematisches Verzeichnis der Käfer Deutschlands und Deutsch-Oesterreichs.
Verlag Strecker und Schröder, Stuttgart.
- Stresemann, E., 1968. Exkursionsfauna, Wirbellose II/1. Volkseigener Verlag, Berlin.
- Van Goethem, J., 1975. Lieveheersbeestjestabel. Uitgave NJN, Amsterdam.
- Vanenema, P., 1969. Loopkevertabel. Uitgave NJN, Amsterdam.

Dall'Asta R. : Zonnebloemstraat 25, 9900 Eeklo.

Sectie «Grieks-Turkse dagvlinders»

Op 8 december 1985 werd te Amsterdam een «Werkgroep voor Griekse en Turkse dagvlinders» opgericht onder de auspiciën van de Nederlandse Entomologische Vereniging. Het doel van deze sectie is het onderzoek naar de faunistiek en de systematiek van de Hesperioidae en Papilionoidea in Griekenland en Turkije. Het ligt in de bedoeling minimaal tweemaal per jaar bijeen te komen.

Geïnteresseerden die daadwerkelijk aan dit onderzoek willen meewerken, ook door het voor verdere studie ter beschikking stellen van gegevens en materiaal, kunnen contact opnemen met de volgende personen :
voor België : W.O. DE PRINS, Diksmuidelaan 176, 2600 Antwerpen.
voor Nederland : H. VAN OORSCHOT, Rietwijkerstraat 7", NL-1059 VV Amsterdam.

Inhoud :

Anoniem : Sectie «Grieks-Turkse dagvlinders».....	76
Dall'Asta, R. : Bijdrage tot de kennis van de insectenfauna van het Meetjeslands Landschapsspark «Krekengebied» (Oost-Vlaanderen) (Coleoptera).....	72
De Jonghe, R. : Male Parentage in a bumblebee : <i>Bombus terrestris</i> LINNAEUS, 1758) (Hymenoptera : Apoidea).....	49
Janssens, K. : Bijdrage tot de kennis van de verspreiding in België van het genus <i>Sphecodes</i> (Hymenoptera : Halictidae).....	69
Pollet, M. : Faunistiek en fenologiepatronen van Carabidae van een bosbiotoop te Veldegem, West-Vlaanderen (Coleoptera)	55
Segers, C.J. : Schadelijk optreden van <i>Barynotus obscurus</i> (FABRICIUS) (Coleoptera : Curculionidae).....	48
Van den Heuvel, R. & K. Desender : Een merkwaardige vondst van <i>Bembidion stomoides</i> DEJEAN, 1831 (Coleoptera : Carabidae)	37
Vermandel, E. : Trekvlinders in 1985, tweede jaarverslag (Lepidoptera) .	39

De auteurs zijn verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikels.

Les articles n'engagent que leurs auteurs.

The authors are responsible for the contents of their papers.